

Užívání slovesných způsobů ve francouzských vedlejších větách vztažných
(FF JU České Budějovice, 2012, 59 stran)

Práce B. Knappové má za cíl analyzovat slovesné způsoby ve francouzských vedlejších větách vztažných. Svou studii pojímá kontrastivně – zabývá se i českými ekvivalentními prostředky, které v textu odpovídají alternaci francouzských modů.

Práce je rozdělena na dvě části – v první části vysvětluje základní pojmy gramatické analýzy, v části druhé podává přehled korpusových dotazů získaných z korpusu Intercorp.

První část je zpracována na základě odborné literatury. Ta zahrnuje obecné gramatiky francouzštiny české i francouzské provenience. V interpretacích zdrojů se po věcné stránce diplomantka nedopouští žádných závažných pochybení, prokazuje, že zdrojům vesměs správně rozumí a dokáže je využít pro účely své práce. Je ovšem nutno vytknout až příliš dlouhé přímé citace z používaných zdrojů (vždy ovšem s řádným odkazem), poněkud chybí vlastní invenční zpracování tématu. Na str. 20 a 21 není překlad stylisticky zvládnutý. Kriticky hodnotím i složení kapitol – některé jsou vzhledem k tématu práce poněkud nadbytečné (např. stať o větě, souvětí či o pořadí slov ve větě vztažné), a to zejména kvůli svému povrchnímu pojetí. Postrádám naopak podrobnější pojednání o konjunktivu ve vztahu k indikativu, které by bylo koncipované na základě speciálních monografií (např. O. Soutet 2000). Rovněž i stať o možných ekvivalentech je pouze mechanických přejmutím informací ze základních gramatik, nikoli poučeným zamyšlením nad problémem – o možnostech českého slovesného systému se nedozvíme nic.

Část praktická, která má přinášet doklady o reálném úzu způsobů na pozadí českých ekvivalentů, je založena na vytěžení korpusu Intercorp. Diplomantka si vybírá 5 nepravidelných sloves, přičemž ne zcela jasně vysvětluje, proč právě těchto pět. Do své práce uvádí pouze několik náhodně vybraných příkladů konjunktivního modu. Užití způsobu v jednotlivých příkladech sice správně vysvětluje, ale vzhledem k tomu, že se jedná o náhodně vybrané vzorky, jsou uváděné kvantitativní údaje v podstatě irelevantní. Analýzy ekvivalentů jsou v zásadě mechanické, což je do značné míry způsobeno tím, že se nemohou opřít o stať v části teoretické.

Práce tak slouží spíše jako dokumentace tvrzení současných gramatik, která nejsou problematizována. Tážu se, kam diplomantka řadí francouzský kondicionál – je to pro ni samostatný modus či součást modu indikativního? Existuje ve francouzských vztažných větách konkurence na ose indikativ – kondicionál – konjunktiv? Měla-li práce přinést určitou systematizaci či zjemnění kritérií výběru toho či onoho modu ve větách vztažných, neděje se tak. V tom smyslu zůstávají některé z jejích cílů nenaplněny.

I přes tato kritická hodnocení práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **dobře**. Činím tak zejména proto, že diplomantka prokázala schopnost práce s odbornou literaturou a že se nedopouštěla nepřesností v interpretaci excerpovaných příkladů.

V Českých Budějovicích dne 16. srpna 2012
PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D

